

Kennismaking met Henk Ligtoet

1. Wie is Henk Ligtoet en wat heb je in het dagelijks leven zoal gedaan om de kost te verdienen?

Ik ben geboren in de Oude Kerkstraat op Stuivezand en ben de jongste van een gezin van zes kinderen, Onze Cees is de oudste, daarna kwamen er vier zussen en als klap op de vuurpijl, kwam ik dan.

Mijn vrouw Annemiek Rasenberg en ik, wonen in de Voorstraat op nummer 1.

We zijn in 1994 getrouwd en hebben twee zoons: Gijs en Teun, die allebei op zichzelf wonen. Annemiek begeleidt minimaal twee dagen in de week een aantal geestelijk gehandicapten. Je kunt haar dan vinden in de KOA winkel in Oosterhout, tussen de Bussel en de basiliek. Ze maken daar onder andere schilderijen die ze in de winkel verkopen.

Over mezelf: heb je even?

Ik zal maar beginnen bij het voortgezet onderwijs...

Na de basisschool -toen nog de Blasiusschool bij de Stuivezandse kerk- ben ik in 1968 naar de LTS in Geertruidenberg gegaan om daar voor Timmerman te leren. Ons pa deed dat werk immers ook en misschien dat ik daarom voor die richting heb gekozen.

Ik kwam daar in de T-stroom (theorie) terecht, kennelijk vonden ze er dat ik redelijk goed kon leren...

De eerste week van de brugklas kan ik me nog heel goed herinneren.

Ik zie ons nog zitten op de werkbanken in een nieuwe blauwe overall, bij meneer Bongertman. Hij gaf les in metaalbewerking, maar was eigenlijk leraar elektrotechniek.

Een van de andere leraren die me is bijgebleven is meneer Snijders.

Hij reed in een wit Trabantje rond en we kregen Engelse les van hem. Als je tijdens zijn les over de oorlog begon, wist je zeker dat er die les geen Engels meer gegeven werd.

Omdat ik in de derde klas en met het diploma voor de T- en P-stroom Timmeren nog niet echt goed wist wat ik wilde, ben ik samen met een paar schoolgenoten naar de MTS in Breda gegaan en heb daar voor Werktuigbouwkunde gekozen.

Van hout naar metaal, een heel andere richting dus.

Wat ik me van de MTS, toen nog aan de Crogdijk herinner is dat het een heel oud en krakkemikkig gebouw was, met enkele dependances die in een nauwelijks betere staat waren.

In de pauzes zaten we meestal op de fiets of brommer, om naar een van die dependances te rijden.

Zo stond er aan de Edisonstraat een houten keet met twee leslokalen gescheiden door de gang met de toegangsdeur, de kapstokken en de toiletten.

In de achterwand van een van de lokalen, zat op een gegeven moment een gat in de hardboardwand, waardoor je vanaf je stoel bij het spoelmechanisme van het toilet kon komen.

We hebben een keer een les gehad, waarbij er kennelijk iemand vreselijke diarree had.

Tenminste... de wc is tijdens die les wel 30 keer doorgespoeld...

Van de dependance in de Middellaan wisten we dat die aan het eind van het schooljaar gesloopt zou gaan worden. Halverwege het schooljaar was er kennelijk al met de sloop begonnen. Een deel van het slechte stucwerk lag er al af en de voegen van kalkzandcement achterin de klas waren voor een groot deel al weggekrabd, zodat je de stenen er zo uit kon pakken en in het aangrenzende lokaal kon kijken. Wie de daders waren, weet ik niet.

Ik zat samen met mijn maat van de LTS, meestal op de tweede rij gezien vanaf het bord.

Hoe verder je in de klas naar achter ging, des te slechter werd er opgelet en des te meer andere dingen er werden gedaan. Sommige leraren hadden er schrik van om aan onze klas les te geven.

Al met al ben ik toch geslaagd en kregen mijn twee maten van de LTS en ik, het advies om het voorbereidend jaar voor de HTS (toen en nu nog aan de Lovensdijk in Breda) te gaan doen.

Ik had calorische werktuigen (motoren), pneumatiek en Engels als MTS examenvakken gekozen.

De exacte vakken, wiskunde, scheikunde en natuurkunde die op de MTS werden gegeven, waren onvoldoende om meteen het eerste jaar van de HTS in te kunnen stappen, vandaar dat voorbereidende jaar.

We hebben dat pittige jaar samen met nog zo'n 20 van de ruim 30 andere klasgenoten, goed doorlopen en zijn zo op de HTS gestart, ook weer met werktuigbouwkunde als richting.

Omdat we al een jaar stage hadden gelopen op de MTS, hoefden we maar een half jaar praktijk te doen en hadden we ons diploma op zak na drie-en-een-half in plaats van vier jaar. Ik denk dat de wat langere weg die ik gevolgd heb om aan dat diploma te komen, beter is dan meteen vanaf de HAVO of het VWO te proberen er te komen. Verscheidene klasgenoten waren afgefallen omdat ze te weinig met hun handen gewerkt hadden.

Ik ben heel erg blij dat mijn ouders me de vrijheid hebben gegeven om naar de school te gaan die ik wilde doen en dat ze me dus niet een kant uit gedwongen hebben.

Het was begin 1980, ik was intussen 24 jaar en had twee aanbiedingen van bedrijven op zak, maar helaas was het tijd om in dienst te gaan.

Op naar de Jan van Schaffelaer kazerne in Ermelo, om daar onderofficiers opleiding te volgen. Ik kreeg vanwege mijn opleiding, wel de vraag of ik de officiersopleiding wilde gaan volgen, maar dat heb ik geweigerd. (Het werd me niet in dank afgenomen door de kolonel).

Na 6 maanden opleiding, konden we naar de Van Heutz kazerne in Den Bosch om de rest van de diensttijd vol te maken.

Na 16 maanden dienst, kon ik dan in juli 1982 eindelijk op zoek naar echt werk.

Het was op dat moment crisis in Nederland en na vele brieven naar bedrijven in Brabant en net zoveel afwijzingen, heb ik Nevesbu in Den Haag en Hollandse Signaal Apparaten in Hengelo gesolliciteerd. Ik kon bij allebei meteen aan het werk.

Omdat Den Haag redelijk met de trein aan te reizen is, heb ik voor Nevesbu gekozen.

Nevesbu is -of beter was- het ingenieursbureau dat alle vaartuigen van de Nederlandse Marine construeerde en berekende. Ze hebben overigens ook de berekeningen gemaakt voor het grote London-Eye reuzenrad dat aan de rand van de Theems staat.

Ik begon er als tekenaar-constructeur en heb onder andere gewerkt aan de Walrusklasse onderzeeboten. Mijn werk waren de boegbuiskleppen (zeg maar de deuren waardoor torpedo's naar buiten gelanceerd worden), het torpedo transport vanaf de munitie opslag naar de torpedobuis en de vuilverwerker (een mechanisme om samengeperst afval onderwater naar buiten te persen, zonder dat het door anderen wordt opgemerkt).

Als je pas begint met dit soort werk, weet je natuurlijk veel te weinig van de materie, vandaar dat ik diverse cursussen in de avonduren heb gevolgd.

Na een paar jaar, werd het besluit genomen om met computers te gaan tekenen (CAD) en werden er collega's gezocht om die programma's en computers te ondersteunen/beheren. Ik had al eerder te kennen gegeven dat ik interesse had en rolde zo samen met nog enkele collega's de computerwereld in.

De computers die we in die tijd gebruikten, waren geen simpele pc's, die bestonden toen nog niet eens, nee, we begonnen met vijf werkstations met elk twee zwart-wit beeldschermen, die in een grote ergonomische omkasting met een werkblad zaten. Die apparaten waren allemaal verbonden met een centrale opslag van in totaal 520 MB (ja echt) die weer gekoppeld was aan een mini computer. Al met ging het voor die vijf werkplekken om meer dan 2 miljoen gulden... Hoeveel laptops koop je daar vandaag de dag voor...?

Om die investering terug te kunnen verdienen, moesten we wél in twee ploegen van elk 8 uur per dag gaan werken.

Ik heb die eerste jaren samen met nog enkele collega's het beheer gedaan van de tekenprogramma's die we gebruikten.

Daaronder viel o.a. het opleiden van de collega's zodat ze op die apparaten konden tekenen (eerst nog 2D, later 3D), het schrijven van hulpprogramma's en het maken van onderdelen bibliotheken en keuze menu's om het de collega's gemakkelijker te maken en ze effectiever te kunnen laten werken.

Vanwege het werk wat ik deed, ben in 1989 het hele jaar uitgeleend geweest aan een internationale organisatie bestaande uit onder andere Canadezen, Spanjaarden, Italianen, Fransen, Duitsers, Engelsen en Amerikanen (V.S).

Zij en ik werkten in Hamburg aan een bestek voor een nieuw fregat (groot marineschip) voor de NAVO.

De bedoeling was om daar meerdere jaren aan te werken, maar aan het eind van het jaar werd besloten om het project te stoppen, omdat de meningen over de functies van het fregat tussen de verschillende landen teveel uiteen liepen.

In 1990 daarom weer gewoon aan het werk in Den Haag.

Daar was intussen een aparte afdeling voor automatisering opgericht om computer ondersteuningsdiensten aan te bieden aan andere bedrijven.

De programma's die mijn collega's schreven, werden door een collega en mij in West Europa aan de man gebracht. We zaten daarom naast Nederland, met name veel in Duitsland, Engeland,

België en Frankrijk om onze hulpprogramma's te proberen te verkopen.

Vooraf Bayer in Duitsland en België was een goede klant. Mijn collega deed het verkoopwerk en ik verzorgde de demonstraties en de opleidingen en het inregelen bij de nieuwe klanten.

Toen we zo een keer terugkwamen uit Zwitserland in 1994, werden we met zijn allen bij de directeur geroepen en kregen we te horen dat onze afdeling opgeheven werd omdat hij vond dat we niet genoeg geld binnen brachten voor het moederbedrijf.

Enkele collega's hebben op dat moment besloten om als zelfstandig bedrijf verder te gaan als Logos B.V. in Delft. Ik kreeg ook een baan van hen aangeboden. In feite kon ik verder gaan met het werk wat ik deed: demonstraties, training en ondersteuning van onze programma's en van het programma waarop onze software gebaseerd was: MicroStation (een beetje vergelijkbaar met AutoCAD).

De tijd van de grote peperdure computers lag intussen achter ons en meer en meer bedrijven hadden interesse om ook te gaan ontwerpen/tekenen met een CAD programma dat op een pc gebruikt kon worden. Werk genoeg dus.

Zes jaar later kreeg ik opnieuw een aanbieding van Nevesbu om hen te helpen met invoeren van het CATIA CAD programma. Een van de beste en duurste programma's om 3D ontwerpen mee te maken. CATIA wordt heel veel gebruikt in de auto- en vliegtuig industrie en zou nu ook gebruikt gaan worden voor de diverse delen van de scheepsbouw.

Nevesbu was intussen volledig overgenomen door de RDM en als directeur hadden we de bekende 'bedrijvendokter' Joep van de Nieuwenhuizen (let even op de aanhalingstekens).

Tot de zomer van 2004 heb ik er met veel plezier weer met mijn oude collega's gewerkt. Toen we plotseling te horen kregen dat het geld op was en dat er faillissement was aangevraagd, zag het er even niet goed uit. Joep had in zijn

'wijsheid', onze winsten gebruikt om de verliesgaten bij de RDM te vullen...

Daar stond ik dan als 48 jarige zonder werk.

Gelukkig had ik goede contacten met Bentley, de makers van het MicroStation CAD tekenprogramma dat ik naast CATIA ook ondersteunde bij Nevesbu.

Omdat ik redelijk goed Duits sprak, kon ik er vrijwel meteen aan de slag bij hun helpdesk. Ik moest er alleen wel elke dag voor naar Hoofddorp bij Schiphol reizen. Dus 's morgens om even voor half zes uit bed, douchen, aankleden, eten en om zes uur met de auto naar Lage Zwaluwe. Daar met de trein naar Dordt en overstappen op de intercity naar Schiphol, dan 5 minuten terug rijden naar Hoofddorp en 5-10 minuten lopen naar het kantoor waar ik dan rond acht uur aankwam. Rond vijf uur terug op weg naar huis, zodat ik rond zeven uur kon aanschuiven om te eten. Dat deed ik zo vijf dagen per week. Bentley heeft overigens niets te maken met de auto's die er van dat merk rondrijden.

In 2012 kreeg ik eindelijk toestemming om twee dagen in de week in het kantoor in Breda te gaan werken. Het scheelde me ruim drie uur per dag aan reistijd (eventuele treinvertragingen nog niet eens meegerekend).

Jammer genoeg werd dat kantoor een jaar erna al gesloten, maar gelukkig mocht ik die twee dagen per week thuis gaan werken.

Ik was intussen teamleider geworden van een aantal collega's die in Hoofddorp en verspreid over de hele wereld werkten (Australië, Maleisië, Saudi Arabië, Litouwen, Polen, Duitsland, Engeland, Ierland en de V.S.). Het telefonisch of ter plaatse helpen van klanten was veranderd in het opleiden, inwerken en aansturen van die collega's.

Langzamerhand werkte ik meer en meer dagen thuis omdat meer en meer collega's in het buitenland zaten en maar één meer in Hoofddorp.

Mijn werkuren paste ik ook aan, want de ene keer moest ik met mijn collega in Melbourne spreken, waar het al 9 uur later was, terwijl in op dezelfde dag ook een collega in Philadelphia en in Los Angeles moest aansturen, waar het 6 uur en 9 uur vroeger was.

De laatste jaren voor mijn pensioen werkte ik vrijwel volledig thuis. De ene collega in Hoofddorp die ik nog moest aansturen, was vertrokken, daarom had het weinig zin om vaak of veel naar Hoofddorp te reizen.

Ik heb tot en met de dag van mijn pensionering vijf dagen per week gewerkt, waarbij ik rond 8 uur 's morgens begon en rond 11 uur 's avonds mijn computer afsloot. Overdag deed ik het dan tussendoor wel wat rustiger aan.

Mijn baas vroeg me ruim voor mijn pensionering nog wel of ik langer door zou willen werken, maar daarvoor heb ik hem vriendelijk bedankt.

Ik heb al mijn activiteiten uitgebreid voor hem op papier gezet en overgedragen en heb daarna 'de deur achter me dichtgetrokken'.

2. Hoe vul je sinds je pensionering je dagen?

Ik ben pas sinds 9 september 2022 met pensioen, een goed jaar dus.

In de eerste weken was het erg wennen. Van vijf hele lange dagen per week maken om mijn collega's te ondersteunen, naar alle dagen vrij hebben en je eigen tijd indelen is nog niet zo gemakkelijk.

In de eerste weken had ik echt momenten dat ik naar mijn werkhok liep om me vervolgens te realiseren dat ik niet meer hoefde te werken.

Ik had/heb nog wel wat contact met de collega's via email en whatsapp, maar mijn laptop en andere spullen had ik intussen ingeleverd, dus aanmelden in het netwerk was er niet meer bij (gelukkig).

In de eerste maanden heb ik veel gewandeld en een vriend meegeholpen met klussen die hij had. Ik heb zelfs meegeholpen met zo'n 12 ton aan pas gerooide aardappelen te controleren/sorteren aan een lopende band, zodat ze konden drogen.

Een paar maanden daarna die aardappelen weer mee uit de schuur gehaald, de rotte en slechte zoveel mogelijk er tussenuit gehaald, waarna ze de oplegger op konden om naar de fabriek vervoerd te worden voor verdere verwerking.

Intussen had mijn jongste zoon Teun een flat in de Lachapellestraat in Breda gekocht en kreeg hij op 31 januari de sleutel.

De avond ervoor zei hij nog dat hij er half februari in dacht te kunnen gaan wonen.

Toen we de flat de dag erna zagen, hadden we daar toch een andere gedachte over.

Na veel kluswerk was zijn flat dan voldoende bewoonbaar en is hij er op 1 juli dan eindelijk in getrokken.

Ik denk dat in die 4-5 maanden harder gewerkt heb dan in de jaren ervoor...

Na die verbouwing tot aan nu doe ik nog verschillende klussen, al dan niet met een vriend van me.

In het komende jaar is het de bedoeling dat we ons eigen huis flink onderhanden gaan nemen, zodat we in de toekomst op de begane grond kunnen slapen.

Daarnaast probeer ik elke donderdagavond naar mijn gymclub in de gymzaal in Drimmelen te gaan.

Daar doen we allerlei oefeningen om al onze spieren proberen soepel te maken en houden.

Die donderdag moet ik wel delen met tweewekelijkse EHBO lessen, die ik ook bij wil houden.

Sinds maart zing ik op dinsdagavond met het mannenkoor in de Mayboom mee met Jan Hermus en Jan van Alphen.

3. Doe je buiten de buurtbus nog ander vrijwilligerswerk en zo ja wat?

Ja, een van de 'werkzaamheden' die ik boven ook al aangaf, is dat ik als EHBO'er bij verschillende evenementen sta, zoals Paaspop in Den Hout, de vierdaagse, de Top 100, zomercarnaval op het Raadhuisplein, nachtdienst bij het Powerweekend, de motorcross in Wagenberg, de Waailand feesten in de Brieltjespolder en de komende Mays on Ice dagen rond de kerstdagen enz.

Één keer in de twee weken help ik ook mee met reparaties van computer gerelateerde apparaten in het Repaircafe bij Sovak in Terheijden.

Ik heb me ook aangemeld als ZAPper in de gemeente Drimmelen, maar ben nog niet echt actief geweest.

4. Wat is jouw favoriete avondje uit? Maak je leuke uitstapjes?

Annemiek en ik gingen samen met vrienden nogal eens naar de Schattelijk in Geertruidenberg als er een theater try-out voorstelling van een bekende of onbekende artiest of groep was.

Jammer dat het dat er (even ?) niet meer is.

Het is ook zeker geen straf om met vrienden ergens uit te gaan eten.

Naar goede muziek, zoals van Pink Floyd, Genesis maar ook goede blues zoals van Joe Bonamassa en Beth Hart mag ik graag luisteren, een echt concert bijwonen is alweer een hele tijd geleden. Dat was denk ik een Night of the Proms in Ahoi, een jaar of acht geleden. We zijn trouwens ook een aantal keer naar Cirque de Soleil geweest, prachtig om te zien.

Afgelopen zondag hebben we in Amsterdam nog een voorstelling van Fabrique de Lumiere bij de Westergasfabriek bezocht. Daar worden 'video collages' van Gaudi en Salvador Dali met bijpassend geluid tegen de binnenwanden van een van de monumentale gebouwen geprojecteerd. Echt heel apart.

Af en toe een museumpje pakken tijdens een vakantie is ook altijd goed. Het laatste museum dat we bezocht hebben was in het kasteel in Ruurlo met geweldige schilderijen van Karel Willink, wat een geweldige fijnheid en details zitten er in die doeken van hem!

5. Heb je een boek, lees je wel eens een boek en wat is daarin jouw voorkeur?

Ja, ik heb een boek, wel meer dan een ;)

Een van de mooiste boeken die ik gelezen heb zijn van Tolkien. De Hobbit en In De Ban Van De Ring. Het is misschien wat fantasy achtig, maar de achterliggende gedachte van vriendschap en de strijd tegen het kwade, is een boodschap die denk ik wel heel veel mensen zal aanspreken.

6. Heb je toevallig een hobby, misschien wel een heel speciale?

Mijn werk was ook een beetje mijn hobby, ik vind het altijd weer een uitdaging om kapotte computer apparatuur op een bruikbare manier weer aan de praat te krijgen.

Heel lang geleden had ik vlinders verzamelen/prepareren als hobby.

Prachtig hoe die insecten er uitzien en hoe jammer is het dat 'motten' ofwel nachtvlinders zo ondergewaardeerd worden. De ondervleugels van die motten hebben soms verrassende kleuren en de onderkant van boven- en ondervleugels is vaak ook heel mooi, hoewel ze minder goed te zien zijn.

7. Wat is jouw favoriete vakantieland, en wat trekt je zo aan in dat land?

Hoewel ik er maar een keer geweest ben, zou ik kiezen voor de hooglanden van Schotland zijn. De sfeer en de stilte die daar hangt... het is alweer dertig jaar geleden, maar ik krijg er nog rillingen van over mijn rug, zo mooi!

Wat steden betreft denk ik aan Dresden, Praag en Lissabon.

8. Waar kun je heel vrolijk van worden?

Zien dat mensen genieten, bijvoorbeeld tijdens Paaspop of een van de Waailand feesten. Als EHBO-er geniet ik dan net zo hard mee.

9. Waar kunnen ze jou 's nachts wel of niet voor wakker maken?

Een lekker bakske thee, maar dat mag ook gewoon overdag hoor. Lekkere zwarte thee, dus Engelse melange, breakfast, ceylon of darjeeling.

Als ik ergens een hekel aan heb is dat je tegenwoordig in restaurants bijna overal automatisch die smerige earl grey thee aangeboden krijgt. Ik ben dan goed in staat om op te stappen en ergens anders heen te gaan.

10. Als je gezellig bij elkaar zit, waarover klets je het liefst?

Ik vind mezelf niet zo'n prater, ik probeer liever goed te luisteren naar wat mensen te vertellen hebben. Van voetbal heb ik geen verstand, daar loop ik ook niet warm voor.

11. Hoe ben je bij de buurtbus gekomen en wat vind je het leuke aan het hele buurtbusgebeuren?

Ik heb een grote broer die vroeg of ik interesse had om met de bus te gaan rijden na mijn pensionering...

Het is sowieso een mooi werk om mensen ergens mee van dienst te kunnen zijn. Wat maken die paar uurtjes rijden nou uit op een hele week?

12. Kijk je optimistisch of pessimistisch naar de toekomst?

Ik geloof niet dat ik pessimistisch ben.

Als ik kijk naar wat mijn ouders allemaal meegemaakt hebben, dan kan het niet anders dan dat ze een positieve kijk hebben gehad, waardoor ze door konden gaan met leven. Daar heb ik hopelijk wel iets van meegekregen.

Hoewel niet pessimistisch, ben ik wel wat bezorgd over wat er in Oekraïne, Israël en andere delen van de wereld gebeurt en zeker ook in de V.S.

Ik hoop dat mensen elkaar toch eens gewoon het licht in de ogen gunnen en hun verstand gaan gebruiken.